द्रोणं कर्णं कृपं शल्यं द्रौणिं भोजं वृहद्बलं। दुर्य्योधनं सौमदत्तिं शकुनिञ्च महाबलं। १६५०
नानानृपान्नृपसुतान् सैन्यानि विविधानि च। अलातचक्रवत्सर्व्वान् त्वरमाणः समार्पयत्।
निघ्नन्नमित्रान् सौभद्रः परमास्त्रैः प्रतापवान्। अदर्शयत तेजस्वी दिक्षु सर्व्वासु भारत।
तद्दृष्ट्वा चरितं तस्य सौभद्रस्यामितौजसः। समकम्पन्त सैन्यानि त्वदीयानि पुनः पुनः।
अथाब्रवीन्महाप्राज्ञो भारद्वाजः प्रतापवान्। हर्षेणोत्फुल्लनयनः कृपमाभाष्य सत्वरं।
घटयन्निव मर्म्माणि पुत्त्रस्य तव भारत। अभिमन्युं रणे दृष्ट्वा तदा रणविशारदं। १६५५
एष गच्छति सौभद्रः पार्थानामग्रतो युवा। नन्दयन् सुहृदः सर्व्वान् राजानञ्च युधिष्ठिरं।
नकुलं सहदेवञ्च भीमसेनञ्च पाण्डवं। बन्धून् सम्बन्धिनश्चान्यान्मध्यस्थान् सुहृदस्तथा।
नास्य युद्धे समं मन्ये कञ्चिदन्यं धनुर्द्धरं। इच्छन् हन्यादिमां सेनां किमर्थमपि नेच्छति।
द्रोणस्य प्रीतिसंयुक्तं श्रुत्वा वाक्यं तवात्मजः। आर्ज्जुनिं प्रति संक्रुद्धो द्रोणं दृष्ट्वा स्मयन्निव।
अथ दुर्य्योधनः कर्णमब्रवीद्वाह्लिकं नृपं। दुःशासनं मद्रराजं तांस्तान् चान्यान्महारथान्। १६६०
सर्व्वमूर्द्धाभिषिक्तानामाचार्य्यो ब्रह्मवित्तमः। अर्ज्जुनस्य सुतं मूढो नायं हन्तुमिहेच्छति।
नह्यस्य समरे मुच्येदन्तकोऽप्याततायिनः। किमङ्ग पुनरेवान्यो मर्त्यः सत्यं ब्रवीमि वः।
अर्ज्जुनस्य सुतं त्वेष शिष्यत्वादभिरक्षति। शिष्याः पुत्त्राश्च दयितास्तदपत्यञ्च धर्म्मिणं।
संरक्ष्यमाणो द्रोणेन मन्यते वीर्य्यमात्मनः। आत्मसम्भावितो मूढस्तं प्रमथ्नीत माचिरं।
एवमुक्तास्तु ते राजन् सात्वतीपुत्त्रमभ्ययुः। संरब्धास्ते जिघांसन्तो भारद्वाजस्य पश्यतः। १६६५
दुःशासनस्तु तच्छ्रुत्वा दुर्य्योधनवचस्तदा। अब्रवीत् कुरुशार्द्दूलो दुर्य्योधनमिदं वचः।
अहमेनं हनिष्यामि महाराज ब्रवीमि ते। मिषतां पाण्डुपुत्त्राणां पाञ्चालानाञ्च पश्यतां।
ग्रसिष्याम्यद्य सौभद्रं यथाराहुर्द्दिवाकरं। उत्कृष्य चाब्रवीद्वाक्यं कुरुराजमिदं पुनः।
श्रुत्वा कृष्णौ मया ग्रस्तं सौभद्रमतिमानिनौ। गमिष्यतः प्रेतलोकं जीवलोकान्न संशयः।
तौ च श्रुत्वा मृतौ व्यक्तं पाण्डोः क्षेत्रोद्भवाः सुताः। एकाह्ना ससुहृद्वर्गाः क्लैव्याद्धास्यन्ति जीवितं। १६७०
तस्मादस्मिन् हते शत्रौ हताः सर्व्वेऽहितास्तव। शिवेन ध्याहि मां राजन्नेष हन्मि रिपूंस्तव।
एवमुक्त्वा नदन् राजन् पुत्त्रो दुशासनस्तव। सौभद्रमभ्ययात् क्रुद्धः शरवर्षैरवाकिरत्।
तमतिक्रुद्धमायान्तं तव पुत्त्रमरिन्दम। अभिमन्युः शरैस्तीक्ष्णैः षड्विंशत्या समार्प्पयत्।
दुःशासनस्तु संक्रुद्धः प्रभिन्न इव कुञ्जरः। अयोधयत सौभद्रमभिमन्युञ्च तं रणे।
तौ मण्डलानि चित्राणि रथाभ्यां सव्यदक्षिणं। चरमाणावयुध्येतां रथशिक्षाविशारदौ। १६७५

अथ पणवमृदङ्गदुन्दुभीनां क्रकचमहानकभेरिझर्झराणां। निनदमतिभृशं नराः प्रचक्रुर्लवणजलोद्भवसिंहनादमिश्रं।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि अभिमन्युवधपर्व्वणि दुःशासनयुद्धे एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः॥ ३९ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ शरविक्षतगात्रस्तु प्रत्यमित्रमवस्थितं। अभिमन्युः स्मयन्धीमान् दुःशासनमथाब्रवीत्।
दिष्ट्या पश्यामि सङ्ग्रामे मानिनं शूरमागतं। निष्ठुरन्त्यक्तधर्म्माणमाक्रोशनपरायणं।